

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

3. Pacis bona, & belli mala, in compendio, narrantur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45699

2. Reg. 1. 17.
Marc. 5. 54.
Luc 7. 50.

nomine meo pacificè, & dicetis: Sit fratribus meis & tibi pax, & domui tua pax, & omnibus quacumq; habes, sit pax. Qua formula & Episcopi, in sacrificio vtuntur: nam ad populum conuersi eumq; benedicturi aiunt: Pax vobis. Eadem formulâ vtebantur olim, cum discedentibus valedicerent. Hinc Heli ad Annam aiebat: *Vade in pace*: & Christus ad mulierem, quæ sanguinis fluxum patiebatur, itemq; ad Mariam Magdalenam: *Vade in pace*. Quænam salutandi hoc verbo, precandique causa? Nimirum quia, sicut cum bello malorum compendio, quidquid ferè vbique est mali, venit; ita Pax nullum non hominis bonum comprehendit.

II. Alciatus, qui multa emblematis perquam ingeniosè expressit, inter cetera militis galeam pinxit, quæ instar aluearis staret, quâ dependente, atque alijs apibus vndequaque agminatim circumuolitantibus. Carmina illius sunt:

*Engalea, intrepidus quam miles gesserat, & qua
Sæpius hostili sparsa cruore fuit:*

*Parta pace apibus tenuis concessit in usum
Alueoli, atque fauos, gratiq; mella gerit.*

*Arma procul iaceant: fas sit tunc sumere bellum,
Quando aliter pacis non potes arte frui.*

Quàm diuersus ille fuit usus galeæ? quàm contrarius effectus? Sub ea homines & apes poterant latitare: commodum fuit & militum & volucrum tegmen; & quam prius plumbea grando pulsauit, postea stipauit examen apum. Antea rorabat sanguine, postea stillauit melle. Dura fuit antea, & ferreum opus, quod pressit caput bellatoris; postea fauo seruiuit pro straminea domo. Dulcior deposita, quàm nondum vertici imposta: siquidem dulce bellum in expertis, sed qui re ipsa didicerunt, quid sit militare; beatos vocant, qui pace fruuntur; & quoties illud repetunt,

Virgil lib. 2.
Æneid.

Isa. 32. 18.

III.

Nulla salus bello, pacem te poscimus omnes?
Quoties optarent, sub ea galea, quæ reguntur, se domi suæ videre apes habitantes? Quoties meminerunt illius: *Et sedebit populus meus in pulchritudine pacis, & in tabernaculis fiducia, & in requie opulentus*
Eat aliquis, & melleam pacis dulcedinem cum belli absinthio conferat. Heu quàm fera, quàm verè ferrea, immò adamantina tunica amicus incedit Mauors! quàm lucida & jucunda stola fulget

fulget oliuifera Pallas? & formosus Apollo? Quàm longè tristior est illius framea, quàm huius cithara? Vbi splendent arma, squallent arua: & formidabilius est, videre agros ensibus, quàm falcibus relucens; tristius intueri campos sanguine, quàm Cere redundantes. Vtrumque est Pallas, sed numquam simul armata & litterata. Quàm difficile est, audire tubas, & adire scholas? attendere ad lituos & libros? intelligere, quid iura iubeant, & tympana? Clamosæ & rixosæ sunt leges; sed inter arma silent. Quantum inter Furias & Gratias est discrimen; tantum inter bellum & pacem. Hæc lætitiæ est mater, illud mille luctuum causa. Quàm enim tristia quotidie noua audiuntur? Vnde inopia, paupertas, fames, morbi, mortes? vnde vulnera & funera crebriora, quàm à bello? Domi timores, foris pericula, nusquam securitas. Neque hominum tantùm, sed etiam ædium, arcium, vrbium cadauera passim conspiciuntur. Hæc bellum corporibus parit. Sed multò sunt maiores lucentioresque animarum clades. Alijs temporibus, aliæ ex Orco Eumenides emittuntur; tempore belli, omnes. Tunc enim exulat pietas; ægrotat fides, negligitur Dei cultus, contemnitur religio, opprimitur iustitia; & rapina est optima disciplina. Tunc periuria ditescunt; ebrietas laudatur; iactatur libido; scortationes licitæ putantur; adulteria adulterijs compensantur: & qui magis blasphematur, magis triumphat. Vix vlli in mentem venit, inter summas miseras, de beatitudine cogitare: nulla spes cæli, nullus metus est inferni. Vivunt inter iras, inter inuidias, inter furta, inter homicidia; inter maxima scelera, qui singulis horis de vita periclitantur; & vix est, qui audeat eos interpellare. Itaque priùs panè in Acheronte cruciantur, quàm se putauerint morituros. Quis hoc malum non auerfetur? quis non dicat

Nulla salus bello, pacem se poscimus omnes?

Quis non quibuscumque vult bene, dicat: *Pax vobis?* quis non quibuscumque potest modis pacem promoueat? Cùm præfertim Seruator dicat: *Beati pacifici*. Duplex est beatitudo, vna

IV.

Matth. 5. 9.

huius, alterius vitæ altera; vtrâque dignus est, qui vtramque pace inducta inducit. Quàm ille bene de se, de Republica, de Deo meretur? quam dignitatem non consequitur, qui id consequitur,

B b b b 3

vt